

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 287

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 1 maart 2019

aan **KOEN VAN DEN HEUVEL**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

CurieuzeNeuzen-metingen - Minimale kwaliteitsvereisten en rapportage aan Europa

In het antwoord van minister Schauvliege op mijn schriftelijke vraag nr. 83 van 15 november 2018 ("Luchtvervuiling - Initiatieven na uitspraak rechter"), staat een passage over de rapportering van de metingen van CurieuzeNeuzen aan Europa: "De data met passieve samplers van het project CurieuzeNeuzen Vlaanderen worden niet officieel gerapporteerd aan Europa, aangezien deze data niet voldoen aan de minimale kwaliteitsvereisten opgenomen in de EU-kaderrichtlijn Lucht2008/50/EG."

Nochtans: de NO₂-metingen van CurieuzeNeuzen gebeuren op exact dezelfde wijze als door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en gebeuren ook in samenwerking met de VMM, die nota bene partner is in het CurieuzeNeuzen-project. Deze NO₂-metingen van de VMM voldoen aan de indicatieve metingen van de EU-richtlijn en worden wel doorgegeven.

[1] De EU-kaderrichtlijn Lucht 2008/50/EG laat toe dat vaste metingen aangevuld kunnen worden met indicatieve metingen, zoals gespecificeerd in punt 14 van de richtlijn: "Vaste metingen dienen verplicht te zijn in zones en agglomeraties waar de langetermijndoelstellingen voor ozon of de beoordelingsdrempels voor andere verontreinigende stoffen worden overschreden. Informatie die afkomstig is van vaste metingen kan worden aangevuld met modelleringstechnieken en/of indicatieve metingen waarmee puntgegevens kunnen worden geïnterpreteerd in termen van geografische spreiding van concentraties. Door het gebruik van aanvullende beoordelingstechnieken, zou het ook mogelijk moeten zijn het vereiste minimumaantal vaste bemonsteringspunten te verminderen."

[2] De EU-kaderrichtlijn Lucht 2008/50/EG stelt bovendien in Artikel 7.3b duidelijk dat indicatieve metingen relevant zijn: "De resultaten van modellering en/of indicatieve metingen worden in aanmerking genomen bij het beoordelen van de luchtkwaliteit ten aanzien van de grenswaarden."

[3] De VMM stelt in haar eigen rapporten duidelijk dat NO₂-metingen via passieve samplers voldoen aan de indicatieve metingen van de EU richtlijn. Zo lezen we in het Jaarrapport Lucht. Emissies 2000-2016 en luchtkwaliteit 2017: "De VMM meet volgens Europese referentiemethoden. De referentiemethoden voor de genormeerde pollutanten zijn opgenomen in de Europese richtlijn. Bijkomend zijn er gegevenskwaliteitsdoelstellingen opgenomen zoals minimale gegevensvastlegging of maximale onzekerheid. De metingen in de vaste meetstations gebeuren volgens de referentiemethode of volgens methoden die voldoen aan de kwaliteitsdoelstellingen voor

vaste metingen. De richtlijn legt ook - minder strenge - doelstellingen op voor indicatieve metingen. De NO₂-metingen met passieve samplers voldoen aan de vereisten voor meetonzekerheid en gegevensvastlegging voor indicatieve metingen.” (p.29)

Mogelijk komt de verwarring voort uit dit. De EU-richtlijn specificeert volgende kwaliteitsvereisten voor indicatieve metingen:

Indicatieve metingen:	
Onzekerheid	25%
Minimale gegevensvastlegging	90%
Minimaal bestreken tijd	14%

De door CurieuzeNeuzen gemeten data (gemiddelde NO₂-concentratie over de maand mei) voldoen aan vereiste 1 (minder dan 25% onzekerheid) en ook aan vereiste 2 (minimale gegevensvastlegging van 90%), maar niet aan vereiste 3 (omdat CurieuzeNeuzen maar vier weken heeft gemeten, wat minder is dan 14% van een volledig jaar). Dit is wellicht de reden waarom de minister (onterecht) vermoedt dat de data van CurieuzeNeuzen niet voldoen aan de “minimale vereisten”.

Maar dat is niet correct, want via een (statistisch) model worden de data NO₂-maandwaarden omgerekend naar NO₂-indicatieve jaarwaarden (zie dit rapport <https://dsocdn.akamaized.net/Assets/Images Upload/2018/09/28/CurieuzeNeuzen-Vlaanderen-rapport.pdf>). En voor indicatieve waarden gebaseerd op modellen zijn er aparte vereisten in de EU-richtlijn:

Modelonzekerheid:	
Uurwaarden	50%
8-uurgemiddelden	50%
Daggemiddelden	50%
Jaargemiddelden	30%

De indicatieve jaarwaarden van CurieuzeNeuzen voor NO₂ zijn modelwaarden die voldoen aan de vereiste van een modelonzekerheid kleiner dan 30% en zijn dus geldig. Conclusie: de NO₂-jaarwaarden van CurieuzeNeuzen voldoen wel degelijk aan de EU-richtlijn.

Zal de minister deze informatie ter harte nemen en de data verkregen door de metingen van CurieuzeNeuzen vooralsnog rapporteren aan Europa?

ANTWOORD

op vraag nr. 287 van 1 maart 2019

van **ELISABETH MEULEMAN**

De stikstofdioxide (NO₂)-metingen tijdens Curieuzeneuzen gebeurden niet met de referentiemeetmethode volgens de EU richtlijn 2008/50/EG, maar met "passieve samplers". Metingen met passieve samplers kunnen volgens de richtlijn beschouwd worden als een "indicatieve meetmethode" op voorwaarde dat de minimaal bestreken meetperiode in een jaar 14% bedraagt (bijlage I van richtlijn 2008/50/EG). Bijkomend bepaalt bijlage I dat de indicatieve metingen van NO₂ gespreid over het jaar moeten gebeuren door middel van minimaal één aselechte meetdag per week, gelijkmatig over het jaar gespreid, of door middel van acht gelijkmatig over het jaar gespreide weken. De meetcampagne van Curieuzeneuzen liep van 28 april tot 26 mei 2018. Dit is slechts 8% van de tijd en de metingen waren niet gelijkmatig gespreid over het jaar. Ze voldoen dus niet aan bijlage I van richtlijn 2008/50.

Extrapolatie van metingen om deze te gebruiken voor de officiële toetsing aan Europese normen is niet voorzien in richtlijn 2008/50/EG. In het uitvoeringsbesluit 2011/850 van de Europese Commissie worden voor meetgegevens en modelgegevens de volgende definities gebruikt:

"meetgegevens": door metingen verkregen informatie over de concentratie of de depositie van een specifieke verontreinigende stof;

"modelgegevens": door numerieke simulatie van de fysische realiteit verkregen informatie over de concentratie of de depositie van een specifieke verontreinigende stof.

Op basis van deze definities besluit de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) dat het niet correct is te stellen dat geëxtrapoleerde metingen voldoen aan de definitie van modelgegevens. Een model moet volgens de VMM immers ook een numerieke simulatie uitvoeren en niet alleen maar de metingen zelf gebruiken.